

Силабус курсу

ТАКТИКО-СПЕЦІАЛЬНА ПІДГОТОВКА

Ступінь вищої освіти –
Галузь знань 26 “Цивільна безпека”
спеціальність – 262 “Правоохоронна діяльність”
освітньо-професійна програма ”

Рік навчання: 3, Семестр:5,6

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

к.ю.н., доцент кафедри безпеки та правоохоронної діяльності

Канюка Валерій Євгенович

Контактна інформація

art_lina03@yahoo.com

Опис дисципліни

Мета: формувати у майбутніх правоохоронців професійні компетентності щодо тактики спеціальних дій у службових ситуаціях, навчити аналізувати нормативно-правову базу, швидко та якісно складати алгоритми дій у типових та екстремальних ситуаціях, розвивати вміння працювати у команді, вирішувати складні професійні задачі.

Завдання навчальної дисципліни «Тактико – спеціальна підготовка»: формування морально-психологічної стійкості до виконання службових завдань в особливих умовах; застосування швидкісних і силових якостей у службовій діяльності.

Оволодіння тактикою комунікації поліцейського. Оволодіння тактикою застосування поліцейських заходів примусу. Оволодіння алгоритмами дій поліцейського під час масових заходів і за особливих умов діяльності поліції.

Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

Інтегральна компетентність. Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів правоохоронної діяльності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності. ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК4. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності.

СК8. Здатність ефективно забезпечувати публічну безпеку та порядку.

Результати навчання. РН7. Здійснювати координацію діяльності суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку, а також комунікацію з фізичними та юридичними особами з метою своєчасного реагування на кримінальні злочини, адміністративні правопорушення та події. РН15. Працювати автономно та в команді виконуючи посадові обов'язки та під час розв'язання складних спеціалізованих задач правоохоронної діяльності.

Структура курсу

Години (прак.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2	Тема 1. Поняття, предмет, завдання та принципи тактико-спеціальної підготовки, її місце у підготовці працівників правоохоронних органів.	Знати загальну характеристику ролі тактико-спеціальної підготовки для працівників правоохоронних органів в сучасних умовах. Предмет, мета, завдання, принципи та зміст тактико-спеціальної підготовки працівників Національної поліції.	Поточний контроль
2	Тема 2. Тактика професійної діяльності. Організація охорони публічного порядку патрульною поліцією	Знати поняття патрульної поліції Національної поліції України та її завдання. Правова основа та організація діяльності патрульної поліції. Сили та засоби патрульної поліції, що залучаються до охорони публічного порядку. Права й обов'язки патрульних нарядів поліції під час охорони публічного порядку. Особливості професійного етикету під час спілкування поліцейського з громадянами. Основи тактики несення служби патрульною поліцією. Тактика поведінки працівників Національної поліції з метою уникнення небезпечних ситуацій.	Поточний контроль
2	Тема 3. Поняття превентивних заходів та їх реалізація на прикладі працівників Національної поліції.	Знати поняття, вимоги та правові підстави для проведення превентивних поліцейських заходів. Види превентивних поліцейських заходів. Особливості застосування окремих видів превентивних поліцейських заходів. Персональний відеореєстратор, його функції та	Поточний контроль

		<p>можливості. Отримання та використання персонального відеореєстратора під час патрулювання. Правила користування нагрудною камерою (відеореєстратором). Дії з персональним відеореєстратором після закінчення патрулювання.</p>	
2	<p>Тема 4. Організаційно-правові основи застосування фізичної сили, спеціальних засобів і вогнепальної зброї на прикладі працівників Національної поліції.</p>	<p>Розуміти перелік та визначення видів заходів примусу, умови та межі їх застосування. Перелік, групи, види спеціальних засобів та їх характеристика. Правові підстави застосування поліцейськими вогнепальної зброї під час охорони публічного порядку. Умови, передумови та особливості застосування вогнепальної зброї. Кримінальна відповідальність за неправомірне застосування поліцейських заходів впливу.</p>	<p>Поточний контроль</p>
2	<p>Тема 5. Тактика перевірки документів у громадян на прикладі працівників Національної поліції.</p>	<p>Розуміти перелік документів, що підтверджують громадянство України. Послідовність перевірки документів. Психологічні прийоми дій працівника поліції в конфліктній ситуації. Заходи безпеки під час проведення перевірки документів. Ознаки підробки документів та способи їх виявлення. Основні правила перевірки документів. Тактика взаємодії пішого наряду в складі двох поліцейських за необхідності перевірки документів у правопорушника. Тактика взаємодії наряду в складі трьох поліцейських під час перевірки документів у правопорушника.</p>	<p>Поточний контроль</p>
2	<p>Тема 6. Затримання правопорушників та порядок проведення поверхневої перевірки, огляд речей</p>	<p>Знати поняття та підстави затримання особи, яка підозрюється у вчиненні злочину. Адміністративне затримання. Роз'яснення прав особі при адміністративному затриманні. Затримання правопорушника за наявності та відсутності часу на необхідні підготовчі дії. Особливості затримання іноземців. Поверхнева</p>	<p>Поточний контроль</p>

		перевірка затриманого. Випадки та методика одягання кайданків на затриманого. Тактика затримання осіб, що підозрюються у вчиненні окремих кримінальних правопорушень.	
2	Тема 7. Підстави зупинення транспортного засобу. Тактичні дії під час зупинки транспортного засобу при невідомому, середньому та високому рівнях загрози.	Знати поняття «доставлення порушника». Поняття, правові підстави та тактика дій нарядів поліції під час доставлення правопорушника до підрозділу Національної поліції	Поточний контроль
2	Тема 8. Доставлення правопорушника до підрозділу Національної поліції.	Знати поняття ризик-орієнтованого підходу. Ризик-орієнтований підхід у структурі фінансового моніторингу. Принципи та сфери застосування ризик-орієнтованого підходу при здійсненні фінансового моніторингу. Вимоги до застосування ризик-орієнтованого підходу при здійсненні фінансового моніторингу.	Поточний контроль
2	Тема 9. Тактичні прийоми проведення опитування на прикладі працівників Національної поліції.	Знати правові підстави проведення опитування. Структура процесу опитування. Особливості проведення опитування з окремими категоріями осіб. Порядок проведення опитування. Застосування методів ефективної комунікації поліцейських з громадянами	Поточний контроль
2	Тема 10. Переслідування правопорушника «по гарячих слідах»	Розуміти поняття переслідування «по гарячих слідах». Тактичні прийоми переслідування «по гарячих слідах» та заходи особистої безпеки, яких повинен дотримуватися поліцейський.	Поточний контроль
2	Тема 11. Огляд місць можливого переховування правопорушників.	Знати сукупність тактичних дій при огляді приміщень. Схеми, техніки, варіанти та способи пересування. Основні принципи, схеми та правила блокування злочинця. Сукупність тактичних дій при внутрішньому огляді будівлі. Тактика входження в будівлю та її огляд. Відпрацювання кутів і дверних пройомів. Способи пересування та входження	Поточний контроль

		в приміщення. Пересування коридорами та міжповерховими сходами. Спосіб огляду приміщення.	
1	Тема 12. Поняття і зміст публічної безпеки і порядку під час проведення масових заходів	Знати поняття «масові заходи» та їх характерні ознаки. Основні види масових заходів, щодо яких здійснюється організація охорони публічного порядку та безпеки. Вимоги щодо місця, часу та інших умов проведення мирного зібрання.	Поточний контроль
1	Тема 13. Особливості роботи працівників правоохоронних органів на прикладі підрозділів Національної поліції в екстремальних ситуаціях.	Поняття екстремальної ситуації та її види. Поняття надзвичайного стану. Дії працівників підрозділів Національної поліції в умовах запровадження правового режиму надзвичайного стану. Дії працівників Національної поліції у надзвичайних ситуаціях техногенного та природного характеру. Поняття воєнного стану. Дії працівників підрозділів Національної поліції в умовах запровадження правового режиму воєнного стану.	Поточний контроль

**Літературні джерела:
Основна**

Основні нормативні акти:

1. Конституція України. Прийнята на 5-й сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30.
2. Кримінальний процесуальний кодекс України // Відомості Верховної Ради України — 2013 р. — № 9-10. — стор. 474. — ст. 88.
- **Закони України:**
  1. Про Національну Поліцію: Закон України від 02 липня 2015 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 40-41. – Ст. 379.
  2. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 2-3. – ст. 12 (з наступними змінами та доповненнями).
  3. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 4. – ст. 43
  4. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12 травня 2015 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 28. – ст. 250

5. Про Дисциплінарний статут Національної поліції України: Закон України від 15 березня 2018 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2018.- № 29. – ст. 223;

- **підзаконні акти:**

1. Положення про Міністерство внутрішніх справ України: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015р. - № 878.

2. Інструкція про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення, та використання вогнепальної, пневматичної і холодної зброї, а також боєприпасів до зброї та вибухових матеріалів: Наказ МВС України від 21 серпня 1998 р. № 622.

3. Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції: Наказ МВС України від 28 липня 2017 р. № 650

4. Про затвердження Інструкції про порядок ведення єдиного обліку в органах поліції заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події: Наказ МВС від 06 листопада 2015 р. № 1377.

5. Про затвердження Інструкції про роботу ізоляторів органів внутрішніх справ та Інструкції з організації конвоювання затриманих і взятих під варту осіб в органах внутрішніх справ України: Наказ МВС України ДСК від 21 січня 2005 р. № 60.

6. Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України. Наказ МВС України від 26.01.2016 №50 <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0260-16>

7. Про затвердження Порядку організації взаємодії Національної гвардії України та Національної поліції України під час забезпечення (охорони) публічної (громадської) безпеки і порядку: Наказ МВС України від 10 серпня 2016 р. № 773.

Підручники:

1. Адміністративна (поліцейська) діяльність органів внутрішніх справ (Загальна частина). Підручник //Авт. колектив (Ю.І. Римаренко, Є.М. Моїсєєв, В.І. Олефір – керівники).– К.: КНТ. 2008. –816 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Забезпечення охорони праці та особистої безпеки в Національній поліції України : навч. посібник / кол. авт. ; за заг. ред. д.б.н., проф. Грибана В.Г., к.ю.н. Глуховері В.А. – Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ ; Ліра ЛТД, 2018. 212 с.;

2. Застосування працівником поліції контрольованої сили при затриманні правопорушника чи протидії його агресивним діям: Методичні рекомендації / [О.Г. Комісаров, С.М. Балабан, Собакарь А.О., Жбанчик А.В., Примаченко В.Ф. та ін.]; Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. – Дніпро: ДДУВС, 2017. 69 с.

3. Мислива О.О. Основи надання патрульною поліцією невідкладної (домедичної та медичної) допомоги постраждалим особам: навч. посібник / О.О. Мислива; Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. Дніпро: ДДУВС, 2018. 164 с.

4. Моргунов О.А., Артем'єв В.О., Хомко І.Г. Тактика самозахисту та особистої безпеки працівників Національної поліції України : метод. рек. / за заг.ред. В.В. Сокурєнка. Харків: Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2017. 135 с.

5. Нормативно-правові засади доставлення затриманого до відділу (відділення) поліції: Методичні рекомендації // [О.Г. Комісаров, С.М. Балабан, Собакарь А.О., В.Я. Покайчук, С.Б. Боровинський та ін.]; Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. – Дніпро: ДДУВС, 2018. 69 с.

6. Нормативно-правові засади зупинення та огляду транспортного засобу, затримання (озброєного та незброєного) правопорушника: Методичні рекомендації / [О.Г. Комісаров, Миронюк Р.В., С.М. Балабан, С.В. Белай, В.Я. Покайчук та ін.]; Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. – Дніпро: ДДУВС, 2018. 37 с.

7. Нормативно-правові засади огляду на відкритій місцевості (тактика зближення із озброєним правопорушником, оточення-блокування сховища злочинця) при проведенні пошуку та затримання (озброєного та незброєного) правопорушника: Методичні рекомендації / [О.Г. Комісаров, С.М. Балабан, С.В. Белай, В.Я. Покайчук та ін.]; Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. – Дніпро: ДДУВС, 2018. 64 с.

8. Нормативно-правові засади огляду на об'єктах, будівлях, спорудах (способи проникнення до сховища, огляд приміщення) при проведенні пошуку та затримання (озброєного та незброєного) правопорушника: Методичні рекомендації. / [О.Г. Комісаров, С.М. Балабан, С.В. Белай, В.Я. Покайчук та ін.]; Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. – Дніпро: ДДУВС, 2019. 69 с.

9. Поліцейські заходи (Частина 1 «Превентивні поліцейські заходи»): Навчальний відео посібник / за загальною редакцією В.А. Глуховері [А.О. Собакарь, Манза С.В., Кукліс Є.Б., О.Г. Комісаров, Мінка Т.П. та ін.]; Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. – Дніпро: ДДУВС, ГУНП У Дніпропетровській області, 2017.

10. Ризики поліцейського (фізичні, процесуальні, соціальні) під час виконання службових обов'язків. Дотримання заходів особистої безпеки: / [О.Г. Комісаров, С.М. Балабан, Собакарь А.О., В.Я. Покайчук, С.Б. Боровинський та ін.]; Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. – Дніпро: ДДУВС, 2018. 69 с.

11. Тактико-спеціальна підготовка (тактика професійної діяльності): навч. посіб. // О.Ю. Дрозд, В.О. Кудря, Г.М. Безпалій; За заг. ред. В.П. Петкова; МОН України. МВС України. ХНУВС. - Київ: КНТ, 2019. 351 с.

12. Тактико-спеціальна підготовка: навч. посіб. / [О.Г. Комісаров, А.О. Собакарь, Е.Ю. Соболев, О.С. Юнін та ін.]; Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. – Дніпро: ДДУВС, 2018. 277 с.

13. Тактико-спеціальна підготовка: Посіб. // Є.В. Гузенко, О.В. Каверін, О.М. Красіков, Б.В. Ліщук; МВС України. НАВС - Київ: НАВС, - 2018. 135 с.

Інтернет-ресурси

- 1) <http://www.president.gov.ua> – офіційний веб-сайт Президента України.
- 2) <http://www.rada.gov.ua> – офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
- 3) <http://www.kmu.gov.ua> – офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.
- 4) <http://www.mvs.gov.ua> – офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України.
- 5) <http://www.ssu.gov.ua> – офіційний веб-сайт СБУ.
- 6) <http://www.gp.gov.ua> – офіційний веб-сайт Генеральної прокуратури України.
- 7) http://www.minjust.gov.ua/m/str_497 - інформаційно-правові ресурси на веб-сайті Міністерства юстиції України
- 8) <http://www.nbuv.gov.ua> – Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського.
- 9) <http://www.catalogue.nplu.org> – Національна парламентська бібліотека України.

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 Контрольно-підсумкове завдання (8тем по 10 балів = 80 балів) 2. Письмова робота = 20 Балів (пит.1. – 10 балів;пит.2.– 10 балів).	30
Модуль 2 1. Оцінювання самостійної підготовки за результатами тактико-спеціальної підготовки правоохоронця в рамках освітньої програми на основі сформованої тематики, що охоплює загальний курс дисципліни (40 балів) 2. Контрольно-підсумкове завдання робота (3 теми по 20 балів):= 60 балів	40
Модуль 3 – Активна участь у тренінгах, = 20 балів. 2. Оцінювання наукової доповіді (презентація) з теми (на вибір із пропонованої тематики) – макс. 80 балів	30

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

